

CONFETTI

Danny LAMARCQ

Tijdens Carnaval, maar ook bij andere feesten, wordt er vandaag bijzonder weelderig omgesprongen met confetti. Toen we klein waren verzamelden we de ingewanden van de perforator om zo onze eigen confetti te hebben. Confetti, we kennen het allemaal, maar als je aan iemand vraagt waar het begrip vandaan komt, dan is er niemand die het je kan zeggen.

Sla je er een encyclopedie op na, dan blijf je het antwoord schuldig. Het woord "confetti" staat er niet in. En toch zit er een hele geschiedenis aan vast.

Het etymologisch woordenboek¹ leert ons dat confetti komt van het Italiaanse "confetti", een meervoudsvorm van "confetto". Die term slaat op gesuikerde vruchten. Let maar even op het woord confituur en gekonfijt fruit. In het middeleeuwse Italië en nog lang daarna werd er tijdens carnaval door de gemaskeerde betere burgerij gegooid met gesuikerde vruchten: amandelen, pruimen, en dergelijke. Ze wierpen dat "klein fijn suikergoed" (zoals het nog in 1836 wordt omschreven²) naar de toeschouwers.

In onze gewesten gooide men, althans in de 18de eeuw, met heel andere dingen dan fijn suikergoed. Zo verbiedt een

overheidsbesluit te Aalst in 1729 op vastenavond "het worpen van semelen, swartigheden als andere vuyliheden"³.

Ook in Italië was men naderhand op andere dingen overgeschakeld. De snoepjes werden vervangen door balletjes van krijt of plaaster, gewoonlijk in een papiertje gewikkeld⁴.

Van papiertjes naar confetti is maar een kleine stap. Zoals we hem vandaag kennen, zou confetti teruggaan tot 1891 toen de regisseur van het Casino te Parijs het werpen van suikergoed of plaasteren imitaties te gevaarlijk vond. Hij zocht een alternatief en vroeg aan zijn vader, die ingenieur was in het Italiaans Modena, of hij hem een grote hoeveelheid kon opsturen van die kleine ronde papiertjes, het afval van bladen papier waar men gaatjes had gemaakt voor het kweken van zijderupsen.⁵

Onze confetti was geboren en vrij snel raakte hij overal ingeburgerd. Nauwelijks 3 jaar later wordt high al gesignaleerd op het carnavalsfeest te Brussel, waarover een krant schrijft: "dat men veel heeft geworpen met kleine ronde gekleurde papierkens, confetti geheten, welke wanneer het mooi weer is, de beweging zulk een vrolijk aanzien geven".

In *Het Volk* van 1896 is men minder opgezet met de nieuwe rage en de journalist schrijft: “Men heeft er de fijn gepoetste high-life nog de confetti en de serpentines bijgebracht ... een nieuw middel om de ondeugd te betalen”.

In Aalst mag men alvast in 1897 niet gooien met confetti binnen openbare plaatsen zoals herbergen en danszalen en was het eigenaardig genoeg ook verboden om confetti op te rapen langs de openbare weg.⁶

Het zal de opmars van de papiertjes niet tegenhouden, zodat een vorser in 1898 al schrijft: “Dat is nu eene gewente gekomen dat men op de zottemandsdagen niet meer en kan buitenkijken zonder varings al en teenemaal verstrengeld te lopen in serpentines, drendeldraden, waailinten en slingersteerten, maar bijzonderlijk dat de straten besneeuwd liggen met kleene papieren middenringen die men confetti noemt”.⁷

De duizenden die op carnaval en andere feesten met zakken confetti gooien zullen allicht nooit gedacht hebben dat ze die papiertjes aan de zijderupsen te danken hebben.

Voetnoten

1. P.A.F. VAN VEEN, *Etymologisch woordenboek*, Utrecht/Antwerpen: Van Dale Lexicografie, 1989, p. 164.
2. *Nederduitsch Magazijn*, jg 2, 1836-1837, geciteerd in: Jos GHYSEN & Karel BAERT (red.), *Aalst Karnaval, Aalst*, 1975, p. 62, voetnoot 85.
3. Jos GHYSEN & Karel BAERT (red.), o.c., p. 28.
4. P.A.F. VAN VEEN, o.c., p. 164.
5. Jos GHYSEN & Karel BAERT (red.), o.c., p. 62, voetnoot 85.
6. Jos GHYSEN & Karel BAERT (red.), o.c., p. 62.
7. A., Van confetti, in: *Biekorf*, 1898, pp 101-102.